

Ny lärobok i rättspsykiatri

Lars Lidberg, red. **Svensk rättspsykiatri - en handbok.** 481 sidor. Lund: Studentlitteratur, 2000. ISBN 91-44-46561-0.

Recensent: Anders Manhem, överläkare, Rättsmedicinalverket.

II Professor Lars Lidberg med medarbetare har givit ut en ny bok i rättspsykiatri. Det är den enda svenska läroboken i ämnet, och vi som arbetar inom disciplinen har länge sett fram emot dess tillblivelse. I långa stycken bygger den på hans tidigare lärobok från 1980-talet. Sedan den förra utgåvan har det skett stora förändringar inom både den rättspsykiatriska vården och inom lagstiftningen. Tillskapandet av Rättsmedicinalverket har också inneburit en genomgripande omorganisation av den rättspsykiatriska undersökningsverksamheten. Behovet av en ny uppdaterad lärobok har varit stort.

God översikt

Boken är heltäckande, och man imponeras av professor Lidbergs stora kunskaper. Språket är uppfräschat, och lagstiftning och författningar har aktualiserats tillsammans med nya fakta som presenteras. Liksom i hans tidigare publikationer genomsyras språket av hans stora humanism och omtanke om psykiskt störda lagöverträdare. Boken är lättläst och underhållande. Den ger en översikt av området och har mycket att erbjuda, inte bara för läkare utan även för jurister, socialarbetare med flera som i sitt arbete kommer i kontakt med dessa patienter. I boken citeras ordagrant olika diagnos-system. Det kanske inte hade behövt vara nödvändigt.

För lite om nya forskningsrön

Forskningen inom rättspsykiatri har under senare år varit omfattande och dynamisk. Man önskar sig en mer aktuell uppdatering av nya forskningsrön och av referenserna. Det förekommer även några felaktigheter, till exempel beträffande

sexuallagstiftningen som borde ha rättsats till. Medarbetarnas avsnitt, som är nyskrivna och som avslutar boken, kompletterar framställningen men står inte i paritet med Lidbergs egen framställning.

Hjälpmiddel i det dagliga arbetet

För oss som arbetar inom området utgör boken ett nytt tillskott och hjälpmedel i vårt dagliga arbete.

Kontroversiellt om neuropatiska sår

Grace Warren with Sydney Wade. **The care of neuropathic limbs - a practical manual.** 177 sidor. New York, London: The Parthenon Publishing Group, 1999. Pris £ 45. ISBN 1-85070-048-6.

Recensent: Sven-Erik Fagerberg, docent, tidigare klinikchef vid medicinska kliniken, Regionsjukhuset, Örebro.

II Bokens titel ger förhoppningar om att personer med intresse för neuropati eller andra störningar från nedre extremiteterna hos diabetiker - ett angeläget och aktuellt ämne - här skulle kunna inhämta nya värdefulla kunskaper.

Boken är skriven av en märklig kvinna, gynekolog och missionär i Asien. Hon anses vara en pionjär men kontroversiell i omhändertagandet - både medicinskt och kirurgiskt - av denerverade händer och fötter vid lepra. Hon har arbetat som evangelist för sina idéer bland »barfotafolk«.

Egensinnigt budskap

Boken innehåller mängder med enkla råd byggda på sunt förnuft både vad beträffar prevention och behandling av dysfunktion, deformiteter och ulcerationer framkallade av neuropati. Budskapet är didaktiskt, personligt, entusiastiskt och orubbligt. Hennes självförtroende är stort, och invändningar mot givna förslag verkar meningslösa. Hon hänvisar inte till några referenser, och behandlingsresultaten grundar sig helt på hennes egna bedömningar och stora erfarenhet. Med mycket förenklade seriefigursliknande bilder försöker hon belysa sitt budskap.

De olika preventiva råd och behandlingsmetoder hon använt på leprapatienter i metodes världens vill hon extrapolera till diabetespatienter med liknande problem i Sydney. Författaren tycks inte

inse att olika sjukdomar kräver olika omvårdnad både strikt medicinskt, men även influerad av den sociala och kulturella miljön i vilken den ges. Hon anser exempelvis att den anestesi som föreligger vid neuropati orsakar benlesioner vid både lepra och diabetes. Detta gäller sannolikt vid lepra medan vaskulära förändringar och osteopeni är viktiga faktorer vid diabetes.

Kontroversiella anvisningar

Boken är lämpad för dem som arbetar med leprapatienter i u-länder men innehåller också många enkla sanningar och råd som kan tillämpas i en mer urbaniserad sjukvård. Hon ger många kontroversiella anvisningar om hur man skall sköta neuropatiska sår, och för ortopedkirurgerna betonar hon värdet av kirurgisk intervention på diabetiska fötter deformerade av neuropati.

Av ringa värde för diabetologen

Boken är skriven av en eldsjäl och har säkerligen en hel del att ge människor som arbetar där sjukvårdsbrist råder men den tillför knappast diabetologen några nyheter av värde.

Diktade doktorer
Av Lars Erik Böttiger
Pris 235 kronor

Beställer härmed ex av Diktade doktorer

.....
namn

.....
adress

.....
postnummer

.....
postadress

**Insändes till Läkartidningen
Box 5603
114 86 Stockholm
Faxnummer: 08-20 74 35
www.lakartidningen.se**